Sayı: 69

Amcabey

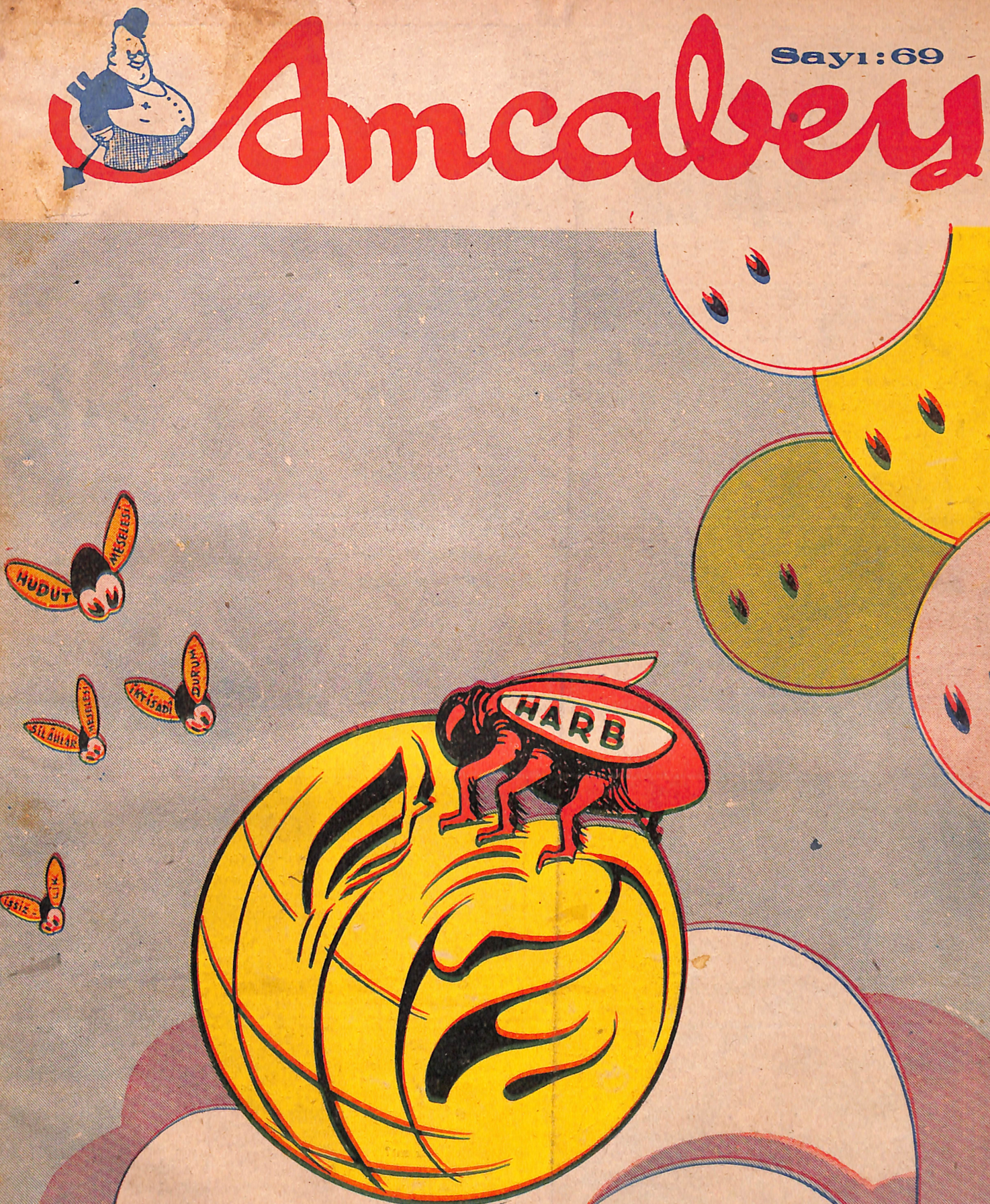

Kâinat — Defet şu musibeti başından yahu!..
Dünya — Bırakın dursun!.. Bu giderse daha açları gelecek...

Amcabey POSTASI

Galatasaray lisesi D. S.:

— Sınıfta önde oturmak mı iyidir, arkada mı, yoksa ortada mı?

A. — Sınıfın dışında kalma da neredeyse otursan iyidir!..

Saraçhane başı, H. Dündar:

— Tahsilimi bitirmeden evlensem mesut olabilir miyim acaba Amcabey?..

A. — Saadetin zamanı olmaz çocuğum ama evlilikte de tahsil edilecek pek çok hüner vardır. İki tahsili bir koltuğa sığdıramazsınız diye korkarım!

Ortaköy, Mahmut Yatık:

— Arkadaşlarımın arasında zekâmla tanınmak için nasıl hareket etmeli, nasıl konuşmalıyım?

A. — Mümkün olduğu kadar aptal insanlar arasında bulunun!

Kütahya, G. Mediha:

— Kocam çok içki içiyor. Onu bu iptilâdan vazgeçirmek için ne yapmalı?..

A. — Darılma kızım ama, kocan bu içki pahalılığında da içebiliyorsa pes!.. Bu iptilâdan kurtulmak ümidi yok demektir!

Üsküdar, A. H.:

— Karşımızdaki evde oturan zat sabah, akşam anasile kavga ediyor. Gürültüden gece uyku uyuyamıyoruz. Ne yapalım Amcabey?

A. — Nasihat edin, desem, anasına saygısı olmıyan adama komşu lâfı vizgelir. Belediyeye şikâyet edin, desem, Belediyenin elinde ancak satıcı gürültüsüne karşı tesirli nizamlar vardır. Dua edin de komşunuz eli maşalı bir bayana gönül versin!

Kütahya, Halil Sakızlı:

— Radyoda okunan ajans haberlerile Radyo gazetesinde söylenenler çoğu birbirine benziyor. Arada fark var mıdır?

A. — Çok fark vardır: Ajans haberlerini spiker söyler, radyo gazetesini Nurettin Artam söyler!..

Antakya, Necati Dokuz:

— Gökten taş, toprak, buz, kurbağa, solucan v. s. yağdığı olur da neden para yağmaz?..

A. — Nasıl yağsın bayım?.. O sizin saydığınız şeylerin hepsi açıktı duran ve rüzgârın savurduğu şeylerdir. Para ise dokuz kilit ve düğüm altında bir yere saklanan nesnedir!.. Çoğu güneş yüzü bile görmez.

Kadıköy, Besim Dündar:

— Kış bitti, kömür meselesi de bitti Amcabey, bakalım ne yazacaksınız?

A. — Merak etmeyin, yazın da buz meselesi var!

Aksaray, G. S.:

— Meyhaneler azaltılırsa sarhoş ta azalır mı?

A. — Zannetmem. Olsa olsa bu iş, sarhoşların meyhane meyhane dolaşmayıp bir meyhanede zom olmalarını sağlar.

Okuyucu istekleri :

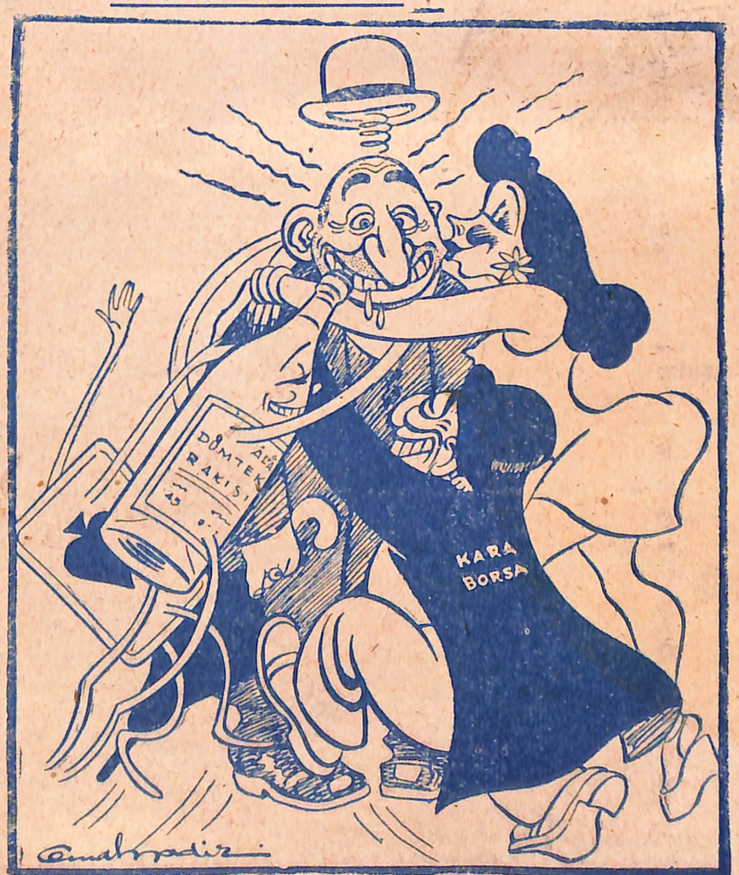

Anadoludan İstanbula mal almıya gelen bir vatandaşı karşılıyan mallar!..

— Cumhuriyet 1943 —

(İstiyen: Harbiye, Mustafa Duman)

BU HAFTA AMCABEY POSTASINDA

Sevgili okuyucularımıza fena bir haber vereceğimiz için üzgünüz. Ama ne yapalım, mecmuamızın hayatiyle ilgili olan bu haberi bildirmek zorundayız:

Arkadaşımız Cemal Nadir hasta!..

Üç hafta evvel şiddetli bir nezle ile başlıyan gribin sol kulağında iltihap yapması yüzünden operatör müdahalesine ihtiyaç hâsıl oldu. Ve arkadaşımız küçük bir ameliyat geçirdi. Geçen sene de sağ kulağında yapılan bu ameliyatın tekerrürü arkadaşımızı bir müddet dinlenmek ve esaslı bir tedavi görmek mecburiyetinde bırakıyor. Halbuki mecmuamızın her hafta tertibi ve resimlerinin hazırlanması ancak Cemal Nadirin sıhhatte bulunmasına bağlı bulunuyor. İşin başında o bulunmadan bu mecmuayı hazırlayıp size sunmıya imkân yoktur. Elinizdeki bu sayı bile, gerek resimleri, gerek tertibi bakımından, arkadaşımızın yattığı yerde hazırladığı bir nüshadır. Fakat takdir edersiniz ki her hafta onun bu şekilde çalışması kabil olamıyacaktır. Ya sıhhati büsbütün bozulacak, ya baştan savma eserler vermek zorunda kalacaktır.

Bu sebeple ve böyle hayati bir zaruret yüzünden neşriyatımızı muvakaten tatile etmiye karar verdik. Umarız ki arkadaşımız en kısa bir zamanda gündelik işlerine bizim işimizi de ilâve etmiye muktedir bir hale gelir ve sevgili okuyucularımıza tekrar kavuşuruz.

Size böyle bir kararı bildirmekten mütevellit üzüntümüz büyüktür. Fakat herşeyden önce bir arkadaşımızın sağlığı bahis mevzuu olduğu için mazur görüleceğimizi düşünerek teselli buluyoruz.

NOT: Abone ve bayi hesapları olduğu gibi muhafaza edilecektir. Neşriyatımıza tekrar devam etmiye imkân hâsıl olunca bunlar dikkate alınacaktır.

AMCABEY

25 MART 1944

İDARE YERİ :
Gağaloğlu, Halkevi sokağı
CUMHURİYET Matbaası

Posta kutusu: İst. 555
Telefon : 24290

AMCABEY

CUMARTESİ GÜNLERİ ÇIKAR
SİYASÎ MİZAH MECMUASI
Müessisi :
CEMAL NADIR GÜLER

Cilt : 3 - Sayı : 69

FİATI, HER YERDE
10
KURUŞTUR.

ABONE ŞARTLARI:

YURT İÇİ :	Bir seneliği	500 Kş.
	Altı aylığı	250 »
YURT DIŞI :	Bir seneliği	900 Kş.
	Altı aylığı	500 »

Dev Aynası

Keskin Zekâ...

— Finlândiya sulhe razı olacak mı?

— İkinci cephe ne zaman ve nerede açılacak?

— Almanya hava bombardımanlarına daha ne kadar dayanır?

— Şark cephesinde Almanlar Rus ilerleyişini durdurabilir mi?

— Japon donanması Amerikalılarla kat'î harbi ne zaman kabul eder?

— Amerikanın Marşal adalarından sonraki hedefleri nereleridir?

— İtalya cephesinde müttefikler katî taarruza ne zaman başlıyacaklar?

— Almanlar İtalya cephesindeki Amerikalıları neden denize dökemiyorlar?

— Harpten sonra Almanya parçalanmalı mı, yoksa sadece silâhtan tecrit edilmeli?..

— Tanırsa tanısın!.. Beni de cümle âlem tanıyor!..

Şaşılacak şeydir, bu sualleri boyuna sorup bir türlü kat'î cevaplarını bulamıyan şu ecnebi mütehassıslara, o frenk siyasîlerine hayret etmemek kabil değildir.

Bunlar gibi daha nice soruların yüzde yüz isabetli cevaplarını bizdeki bazı muharrirler çoktan vermişlerdir. Ne uğraşıp duruyorlar. bu Avrupalılar?

Almanyanın ne zaman çökeceğini ve ne kadar daha dayanabileceğini, bu harbi başından beri idare etmekte olan Mister Çörçil dahi katiyetle kestiremezken, işlerin iç yüzüne vakıf olmadığı halde evinden kalkıp gazetesine gelirken bir çırpıda düşünüp bulmuş ve, belki, ihtimal kelimelerini kullanmadan yazıvermiş muharrirler çoktur.

Amerikan donanmasının Japonlarla kat'î harbe tutuşabilmesi için ne gibi şartların tahakkuku lâzımgeldiğini Amerikan mütehassısları uzun uzun tetkik ederlerken, muhayyilelerinde o harbi yaptırıp neticeyi de bulup çıkaranlar her gazetemizde bir kaç tanedir.

Bizim bu çetin kâhinlerimizi okuyan ve inanan, bu harple de canile, başile ve milletinin kanile alâkadar olan bir frenk çıkmıyor mu ki, şu Avrupa ve Pasifik harbini bir çırpıda halledi-versin!..

O zaman Avrupa harbini bitirmek için, ne Şark cephesindeki harekâta, ne İtalya cephesine, ne de ikinci cepheye lüzum kalmazdı.

Almanyanın hava bombardımanlarına ne kadar daha dayanabileceğini bizim mütehassıslardan öğrenip o zamana kadar intizar ile, başka taraflarda nahak yere kan dökmemek tutulacak yolun en kısa ve en doğrusu olurdu.

Avrupa harbini bitirecek kat'î çareyi bulanlar şu dünya harbinin Pasifik tarafını elbet süt liman edecek bir tedbirî söylemek lûtfünde bulunurlardı..

Yalnız bunun için şu Atasözünü tersine çevirmek lâzımgelirdi:

«Keskin zekâ kerameti çifte attırır» darbımeselini, «keskin zekâya kerameti çifte attırır» şekline sokmalı idi. Fakat o zaman da Avrupalıların bizden gelen tavsiyelere inanmaları güç olurdu. Çünkü frenk kerameti iltifat etmiyen bir cins mahlûktur.

Lüksle mücadele..

Fıkra muharrirleri, lüksle mücadele fikrinin İstanbul ka-

(Arkası S. 11 de)

ANKARADAN

HALDEKİ CİĞERCİLER:

Ankara halinde iki tane ciğer satan dükkân vardı. Biri kapanmış. Biri de sinek avlıyor. Halbuki beş on gün evvel buralarda ciğer almak için bekleşenler, itişip kakışanlar vardı. Biri sordu:

— Ne oldu bunlara!

— Ne olacak, ölü ciğeri yiyen Yusufun macerası gazetelerde çıkalı, halk ciğerden nefret etmiştir.

Hakikatte bu rağbetsizliğin, ciğerlerin kuzularla beraber kasap dükkânlarına gitmesinden, ayrıca satılacak ciğer bulunmamasından ve bir de koyun ciğerlerinin gayet ustalıkla ikiye ayrılıp iki ciğer parasına satılmak istenmesinden ileri geldiği anlaşıldı. Belediye bu meseleyi nazarı dikkate alarak şikâyet edecek halka yine bir iki tane telefon numarası ilân etti!.

LÛTFİ KIRDAR İLE:

Görüşmeyi bir hayli zamandır isterdim. Nihayet bu defa Ankaraya geldiğinde bulacağımı zannediyordum. Yine kabil olamadı.

Fakat İstanbula dönerken Ankara garında kendisine tesadüf ettim. Ankaralı amcanın bazı sorgularına cevap vermek lûtfünde bulundular:

— İstanbul için çıkardığımız albüm çok güzel olmuş, bunu satılığa çıkarmıyacak mısınız? Arayanlar bulamıyor.

— Abidin Dav'er para ile satılmasına razı olmadı.

— Bu sene tekrar albüm çıkartacak mısınız?

— Bu seneki albümü Amcabeyimize havale etmek niyetindeyim. Encümende karar verilmek üzeredir. Biz istiyoruz ki albümümüzü eline alan hem okusun hem gülsün!..

— Mahalle Birliklerinde yapılan suistimalleri nasıl önlüyorsunuz?

— Bunları derhal mahkemelere sevkettiriyorum. Fakat daha müessir bir çare bulduk. Birlikleri yakında kaldırıyoruz. Aile karneleri yapıp kurtulacağız. Nüfus kâğıdı gibi bu aile karneleri yurdumuza yepyeni bir kolaylık getirecektir. Ekmek vesikaları da yakında kalkacaktır.

Derken garın sp keri bağırdı: Haydarpaşaya gidecek ekspres on sekizi on geçe düdük çalmadan kalkacaktır.

Mendil ve şapka sallamaları arasında Lûtfi Kırdarı uğurladık. İstanbulun bu gayretli valisi güle güle gidiyordu.

BAREM MESELESİ:

Bu çapraşık meselenin bir hendese dâvası gibi hayli uzadığı malûmdur. Bu hafta Ulus gazetesinde, bu işleri incelemekte olan komisyondan salâhiyetli bir zatın demeci çıktı. Bu yazılara göre baremin kaldırılacağı hakkındaki dedikoduların aslı olmadığı anlaşılıyor amma bizim aldığımız haberler bu işi kökünden halledecek kararlara yakında varılacağı merkezindedir.

Nadir Nadinin, Amcabeyde okuduğumuz «Asrî muska» makalesi burada çok alâka gördü. (Diplomaların maddî ve mânevî hüviyetlere hiç bir şey ilâve edemiyeceği) bahsi tekrar bazı mahfillerde münakaşa edilmiye başladı. Hatırımda kaldığına göre merhum Cenap Şehabettin de bir yazısında (Bu kırtas-ı pürzehep bir berat-ı cehalet de olabilir) demişti. O da hayatta muvaffakiyetin bir kaç diploma yerine geçtiğini müdafaa etmişti. Her halde komisyonun incelemeleri sonunda memurların yükselmesine diplomalardan ziyade gayret ve muvaffakiyetlerinin başlıca âmil olması icabedeceği esasını kabul edeceği umulmaktadır.

Ölen sanatkârın karısı — İşte bu dolaptakiler babanızdan kaldı. Ömrünüz oldukça yer, geçinirsiniz!..
Çocuklar — Ne var dolapta anne?..
Kadın — Alkış!..

HÜSEYİN RAHMİNİN ARKASINDAN:

Herkesin büyük teessür duyduğu birer vesile ile ortaya dökülmektedir. İsmail Habip radyoda onu ihtizarlı sesiyle bir hayli anlattı. Dinleyicilere Hüseyin Rahmiyi rahmetle andırttı. Son defa bir gün Abdullah efendi lokantasında kitapçı Hilmi ile birlikte buluştukları ve bu ilkbahar için Adaya dâvet edildiğini söyledi söyledi de dedi ki:

— Ne yazık ki bahar geldi, fakat onu artık bir daha bulamıyacağız.

Merhum Hüseyin Rahmi üstadımızı bir akşam Sirkecide Şaynburg birahanesinde vapur beklemek üzere otururlarken Cumhuriyet müdürü mes'ulü Agâh ile Aka Gündüz ve yine Cumhuriyet veznedarı merhum Mahmutla birlikte görmüş ve meşhur roman dâvası hakkında konuşmuştuk.

Hani şu tünelin kalabalığı içinde kehribar ağızlığını kaybeden adamın tasvir ettiği halleri yüzünden üstat mahkemeye çekilmişti de beraet etmişti. O akşam yanında kumral ve çokça bıyıklı bir zat da bulunuyordu. Kim olduğunu pek bilemediğim ve ekseriya Hüseyin Rahmi ile beraber dolaşan bu zat cebinden kalınca bir kehribar ağızlık çıkararak masanın üstüne bırakıvermişti.

— Hayganuşun iç ettiği ağızlık böyle olsaydı zor kaybolurdu!. diyen üstadı güle güle selâmetlemiştik.

Son defa Cağaloğlunda Halkevinde Hakkı Tarık Us'un himmetile yapılan 50 inc yıl muharrirler merasiminde görmüştüm. Onu ne zaman görsem Şekavet-i edebiye adile yazdığı eseri hatırlarım. Yurdumuza unutulmaz eserler veren üstat nur içinde yatsın.

Ankaralı amca

Amcabeyden rivayet

KİM ÖĞRETTİ?

Eski ve yeni ressamlar bir yerde toplanmışlar, sohbet diyorlardı. Bir ara gnç ressamlardan Ali Coştu, kalkıp hocası İbrahim Çallının alnından, şapadanak öptü!.. Bunu öteki gençlerin puseleri takip etti.

Çallı, yarı sohbetten, yarı iltifattan mest, eski talebelerine şöyle bir baktı:

— Çocuklar, dedi, resmi size ben öğrettim ama öpmeyi kim öğretti?.. Onu merak ettim!..

RÜYA!

Bir tramvay durağında konuşuyorlardı. Biri:

— Vakit akşam üstüydü. Bir durakta, şimdiki gibi tramvay bekliyordum. Çok geçmeden sarı boyalı bir tramvay geldi, önümde durdu. Vatman nezaketle kapıları açtı: «Buyrun bayım!» dedi. Girdim. Tenha ve tertemiz bir araba!.. Bir kanapeye oturdum. Araba kalktı. Biletçi geldi, ufaklığım yoktu, bir lira uzattım: «Affedersiniz bayım, dedi, vazifeye yeni başladım, çantam henüz boş!..» «O halde ineyim!» dedim. Adamcağız koluma yapıştı: «Hayır, olmaz; rica ederim, rahatsız olmayın, dedi, elbet bir kolayını bulurum!..» Derken efendim uyanıverdim...

Dinleyen zat:

— Demek rüya idi ha?.. diye gözlerini açtı. Öbürü:

— Ne sandın ya, dedi, hiç böyle hakikat gördün mü sen şu İstanbulda?..

VASİYETNAME

Zırrr, telefon çaldı. Açtılar.

Büyük pederin sesi:

— Geçenlerde yazdığım vasiyetnamede küçük odadaki dolabın alt gözündedir. Haberiniz olsun çocuklar!.. diyordu.

— Şimdi ne münasebet? diye sordular:

— Karaköyden bir tramvaya bineceğim de... dedi!

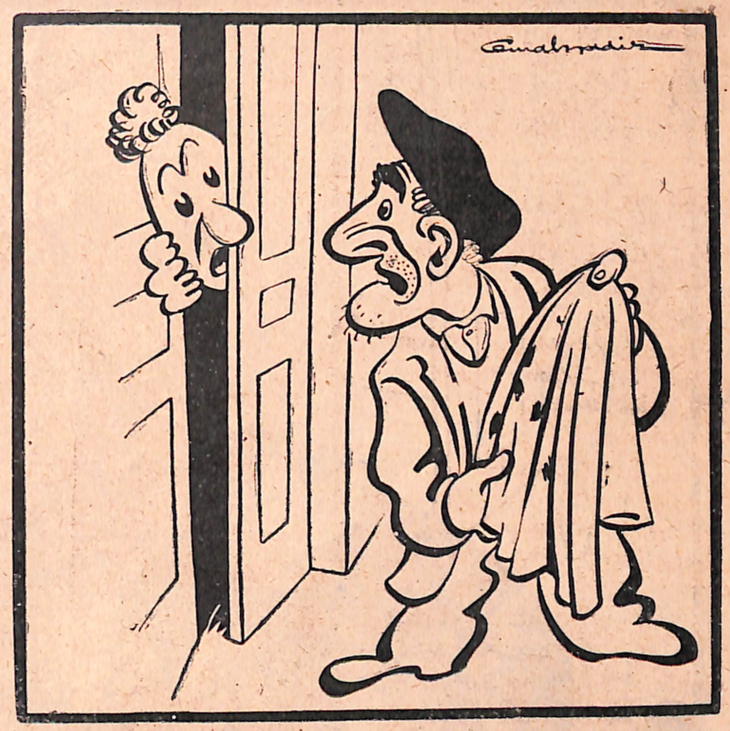

Eskici — Bu cekete elli lira... Çok!..
Kadın — Hiç te çok değil... Bak, önünde beş tane yemek lekesi var!

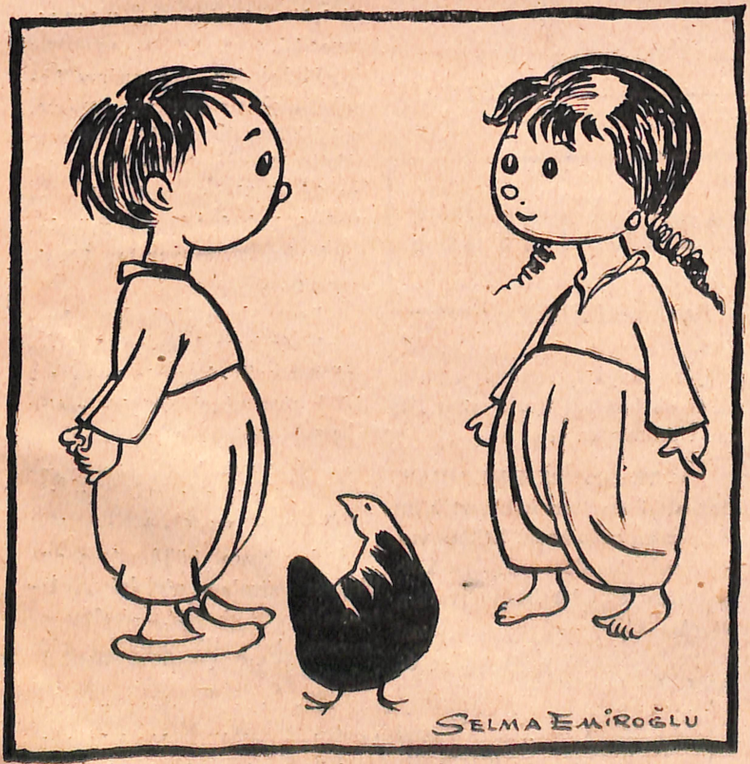

— Anamlan beraber ben de İstanbula gitçem!..
— Vazgeç!.. Mersi bilmen, pardon bilmen, İstanbılda nitçen?..

Mahalle sohbeti !..

Yazan: Orhan NEBİ

— 1 perdelik melodram —

Sahne: Bir sokak.

Şahıslar: 45 lik iki kadın ve bir yolcu)

Safiye — Hu, hu hatun iki saattir kapı tıkırdatıyorum nerelerdesin? Aç şu kapıyı içime fenalıklar geliyor.

Zehra — Aaa! Kadın kapıya öyle vurma borçlu kapısı değil o, bizimkinin kahvesini pişiriyorum biraz bekleyiver.

Safiye — Aç hatun içime fenalıklar geliyor. Zaten bu sene Ali Hocaya okutmadım romatizmam tepti, şimdi yıkılıvereceğim.

Zehra — Sen misin a Safiye hanım. Ben de Deli Rasimelerin Ayşenin tuz istemiye geldiğini sandımdı.

Safiye — Delinin zoruna bak. Beni onlarla bir mi tutuyorsun?

Zehra — Seni onlarla bir tutan kim hatun.

Safiye — A! A! Bir de insanı yalancı yapacaksın üstüme iyilik sağlık.

Zehra — Bu mübarek günde beni günaha sokma seni yalancı yapan kim deli yapan kim vesveselenip durma.

Safiye — Yetişin a dostlar şimdi yangın var diye bağıracağım.

Zehra — Sabah sabah sol tarafından mı kalktın ne yaptın ne bağırıp duruyorsun.

Safiye — Kız ben senin gibi dinsiz miyim? Benim imanım tamdır. Sol tarafından sen kalkmışsın cadı karı ağzımı açtırma benim.

Zehra — Kadın ben seninle başa çıkamam seni teneşirler paklar. Kocan herif yüz verdi de bu hale geldin.

Safiye — Şahıt olun a dostlar kocam bana yüz vermiş. Senin de kocan tangolar ardında koşmaktan seni görmüyor da fesadından söylüyorsun çatla da patla çirkef.

Zehra — Çirkef sensin. Bir daha kocamın adını ağzına alma kemiklerini kırarım vallahi.

(O sırada oradan geçmekte olan bir adam kavgayı yatıştırmak ister).

İkisi bir ağızdan — Herif sana ne? Biz birbirimizle konuşuyoruz. Sen ne karışıyorsun? El âlemin karılarına lâf atmaktan utanmıyor sun.

— Perde iner —

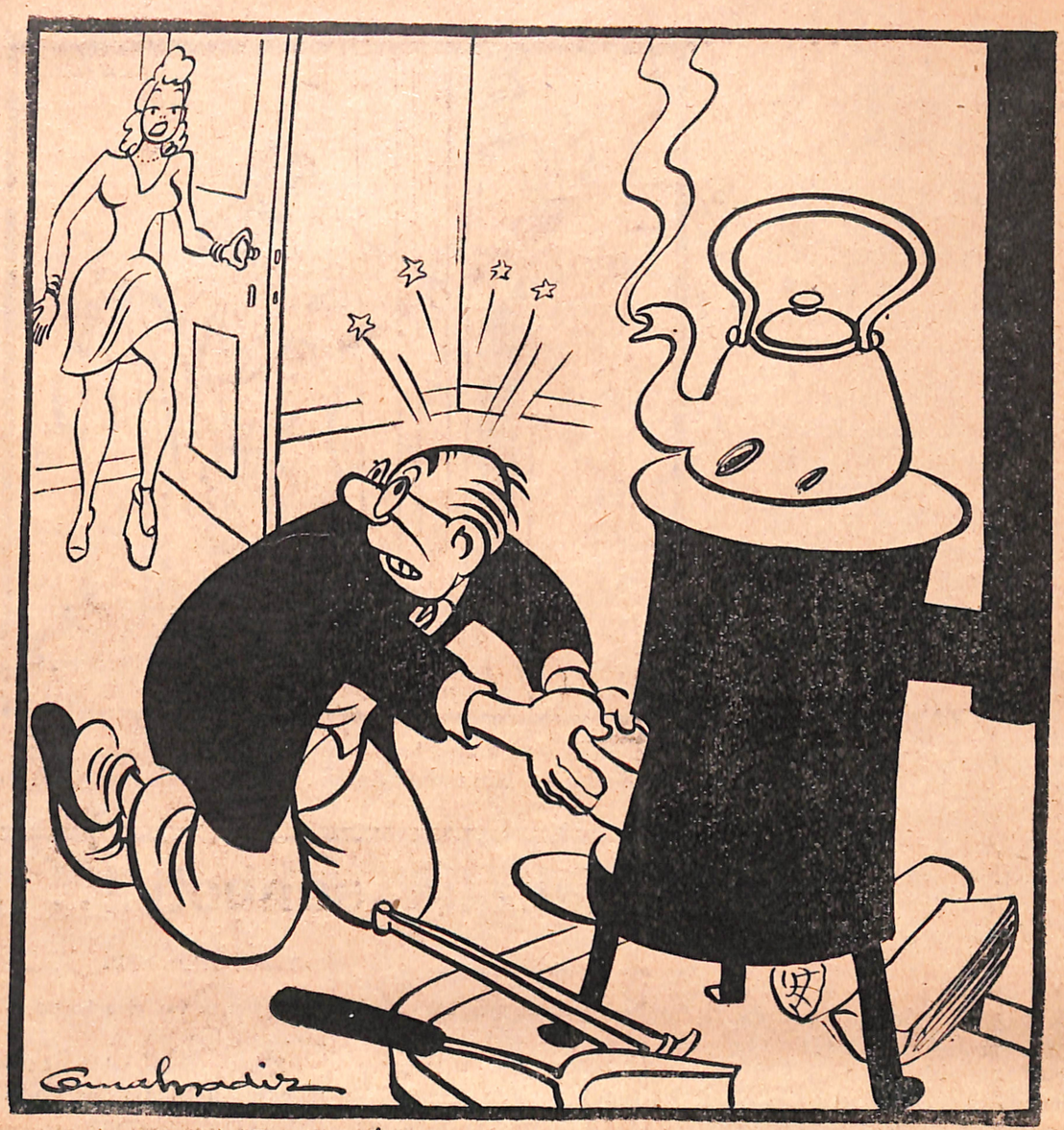

Bayan — İskarpinimin tekini gördün mü?..
Bay — Ne?.. İskarpininin teki miydi o?!..

«Felek» ten rivayet:

Böyle şakaya içerlerim!

Yazan : Burhan FELEK

— E bu kadarı do olmaz Amcabeyciğim doğrusu!

— Hayrola! Yine ateşlenmişsin Felek?

— Ateşlenirim zahir! Elime gazete alamıyorum..

— İlândan başka şey yok değil mi?

— Hayır hayır onu demek istemiyorum.

— Fena fena da mürekkep kokuyor..

— Mürekkep kokusu şimdi burnumuza lâvanta gibi geliyor Amcabey! Onu da demek istemiyorum. Gazetelerde her gün yeni bir yolsuzluk, yeni bir hırsızlık. Görmüyor musunuz?

— Alıştım da pek eskisi gibi çarpmıyor.

— İnsanın gönlü bulanıyor billâh! Bu ne iş böyle. Bu adamlarda hiç te mi vicdan yok.. Kimisi devletin malını, kimisi milletin malını çalıyor.. Bu ne pervasızlık.. Bunları okudukça aklıma şu fıkra geliyor:

— Aman söyle! Sen fıkra söylemeden yapamazsın

— Oof! İki kişi şakalaşırken birisi ötekinin gözünü çıkarmış. Gözü kör olan ötekine: « — Ben böyle şakaya içerlerim» demiş.. Ben de bunlara içerliyorum. Bu ne vicdansızlık.

— Vicdansızlık değil dostum, hırsızlık! Dostum haklısın! Hem de yerden göğe kadar hakkın var.. Herşeyin bir derecesi olur. Yolsuzluğun da bir haddi vardır. Bunlar suiistimali de suiistimal ediyorlar. İnsan biraz sıkılır da bu kadar ileri gitmez değil mi? Edebi namusu dairesinde suiistimal eder değil mi? Ömürsün vallahi Felek, ömürsün!

B. F.

Hikâye :

Tavuklu

(Baştarafı geçen sayıda)

Ev sahibi bize yalının odalarını gezdirmiye başladı. Paşa merhumun yatak odası, olduğu gibi duruyor. Kübik apartmanların salonları büyüklüğünde, dört sütunlu pirinç karyola. Çubuklu kubbesi üzerinden yerlere kadar kar gibi beyaz cibinlik sarkıyor.

Paşa hazretleri, ya sabah «Hâb-ı naz» dan, yahut öğle «Kaylûle» sinden uyanacak, halayıklara el çırpacak ve hemen kakuleli Yemen kahvesini getirecekler!..

Yerde, tam odanın eb'adına göre dokunmuş tüylü bir Hereke halısı. Duvarlarda, nefis «hat» lar. Yaprak üzerine yaldızlı yahut yaprağın lifleri çekilerek yazılmış levhalar. Küçük bir kadife mahfaza içinde duran bir pirinç tanesi. Üzerinde «Yâsini şerif» yazılı. İnanmıyacak oldum, pertavsızla baktım, hakikaten pirinç tanesinin üzerine «Yâsin» yazılmış. Nasıl yazılmış? Bu, yalnız sabır işi değil, çok ince, çok müşkül bir sanat işi.

Fildişinden, boynuzdan, kemikten, şimşirden oyma, yontma, el işi biblocuklar, şekil şekil marifetler.Paşanın fağfur yazı takımı da, görülecek şeydi. İslâm eserleri. Evkafı İslâmiye müzelerinde benzerleri var mı, bilmiyorum.

Paşa, hem babadan, hem anadan mirasa konmuş olmasına rağmen, sefih, hovarda insan değildi; mazbut, dürüst bir zattı.

Eğer, ahşap yalı, bir çok emsali gibi yandı ise o ağır eşyalara, o eşi güç bulunur antikalara yanarım. Eğer yanmadı ise, hâlâ duruyorsa, hükûmet, o antikaları müzelere almalıdır. İstanbulda, bu derece muhafaza olunmuş, kıymetli antikalar pek kalmamıştır.

Aşağı katta denize üstünde bir odaya girdik. Yerdeki halı, perdeler, yine odanın eb'adına göre dokunmuş, Herekenin. Kanapelerin, koltukların yüzleri de

Mevlut !..

YAZAN : MAHMUT YESARİ

— İş bürosu mu orası?.. Bana bir işçi gönderin kuzum!.. Yazı odamın duvarına bir levha astıracağım!..

öyle. Hepsi aynı renk, aynı desen.

Duvara bitiştirilmiş bir etajerde eski yayvan kahve fincanlarına benziyen çini, fağfur renk renk fincanlar var.

Ev sahibi, bu fincanlardan birini aldı, gösterdi. Görünüşünde bir fevkalâdelik, bir hususiyet yoktu. Sadece, Çin işi antika bir fincan olduğunu anlıyorduk.

— Dikkatle bakın, dedi.

Parmakları arasında fncanı hafif hafif çeviriyordu. Dikkat ettik. Koyu vişne rengi altında gül rengine çalar öyle menevişler, öyle nakışlar vardı ki şaştık. Koyu renk içine, açık rengi nasıl sıkıştırmışlar?

İki pencere arasındaki köşelerde büyük çini vazolar vardı. O kadar ince işlenmişlerdi ki insan, baktıkça yeni bir şekil, yeni bir renk, mutlaka yeni bir şey keşfediyordu.

Açıkçasını söyliyeyim, ben, sıkılmıya başlamıştım. Elimi, kolumu oynatamıyordum, adımlarımı dikkatle, hesapla atıyordum. Küçük sakar bir hareketimle oradaki bir masayı, bir tabureyi, bir etajeri, bir kanapeyi, bir saksıyı, bir vazoyu devirmem, bir felâket olurdu. Kırılacak şeylerin hepsi, hepsi kıymetli idi. Ben, onlardan bir tekini, ömrüm oldukça çalışsam ödiyemezdim.

O mallar, benim olsaydı, ev sahibi gibi de zengin olsaydım, hepsini bir müzeye devreder, sıkıntıdan kurtulurdum. Böyle eşyalara fennî şekilde bakılmak icabeder. İki ihtiyar hizmetçinin yapacağı iş değil.

Yandaki odaya geçtik. Orası, öbür odanın aynı idi. Perdeler, halı, yine odanın eb'adına göre dokutturulmuştu. Kanape, koltuk yüzleri de eşti. Yalnız bunlar, Feshane mamulâtıydı. O odada, akıl almaz, çeşit çeşit antikalar vardı.

Kafamda garip hayaller canlanmıya başlamıştı. Oda kapıları açılacak dört peşli ipek entarileri, omuzlarından bele kadar sarkıtılmış saç örgüleri, işleemli hotozlarile hanım kızlar, kalfalar, cariyeler girivereceklerdi, gümüş stil, ibrik tutarak kahve getirecekler, çubuklarımızı yakacaklar, sırtlarımıza samur, vaşak, zerdeva kürkler giydirecekler sanıyordum.

Mardiğin çenesi hiç durmuyordu. Antikaları tanıyormuş gibi değil, hepsi birer birer kendi elinden geçmiş, hepsini boyamış, işlemiş, yazmış, dokumuş gibi konuşuyordu.

Daha bir iki odaya girdik, çıktık amma, bunalmıştım, fazla dikkat etmedim. Nihayet, deniz üstünde soldaki büyük, mustatil odaya girdik. Ortada, uzun, büyük bir masa vardı. Sandalyeler kunt, eski biçim, cevizdi. Pencere önlerine dar sedirler konmuştu. Odanın sağ duvarında, yine eski biçim bir büfe duruyordu.

Sofranın üzeri, mezelerle donanmıştı. Çatalı uzatmıya lüzum yoktu, insan, göziyle doyuyordu.

O tarihte, «Bilecik» rakısı vardı, şişeler, saffı harp nizamında dizilmişti. Masanın etrafına oturduk. Ev sahibi ve hafızlar içki içmiyorlardı. Fakat içkiye haram, mezeye helâl diyorlardı. Sofraya, sıcak sıcak sigara börekleri ve tavuk söğüşleri gelmiye başladı. Meğer, tavuk eti, ses açarmış. Hafızlar, kolları sıvayıp tavuklara giriştiler!..

Hafızlar, mevlût için, para almamışlardı; bu, ahbapça bir toplantı idi. Fakat, sofraya gelen tavukların arkası kesilmiyordu. Tavuk yedikçe, hafızların sesi de açılıyordu. Ses açıldıkça iştah da açılıyordu. Mardik te onlardan geri kalmıyordu, anlamıştım; tomobille Kadıköye dönerken, tavuk koktuğumu hissediyordum!..

Meclis, gece, saat kaça kadar sürdü, hatırmda değil. Yalnız otomobille Kadıköye dönerken, tavuk koktuğumu hissediyordum!..

Ertesi gün, başım yastıktan kalkmıyordu. Eğer bu mevlût âlemi, biraz daha uzun sürse imiş, kırk gün sonra, bizim için de mevlût okunacakmış!..

Mahmut Yesari

BİR DÜZELTME

«Emn-âbad geceleri» yazısında dizgi yanlışı olarak, Ömer Rifat ismi Ömer Riza diye çıktı. Halbuki adı geçen bu zat muhterem Ömer Rıza Doğrul değil, o tarihte gazete müsahhihliği eden Ömer Rifattır. Özür dileyerek düzeltirim.

Mahmut Yesari

İsim gününe HAZIRLIK!..

Yazan : SERMET MUHTAR ALUS

«Şişlide küçük bir apartmanın orta kat dairesi. Karı koca akşam yemeğinden kalkmışlar, karşı karşıya konuşuyorlar:»

Kadın — Kaç yıldır olur molur deyip savsaklıyorsun. Geçende Milli piyangodan 500 lirayı cebe attın. Artık bu sefer mutlaka isim günü yapacağım.

Erkek — Peki, başüstüne!.

— Bütün ahbaplarımız her sene karılarına isim günü yapıyorlar. Hepsine dünden teşne gibi koşuyoruz. Komple çaylara, likörlere, bollere konuyoruz. Utancımdan yerlere geçiyor, yüzlerine bakamıyorum.

— Hakkın var karıcığım. Hele Ali Dimdikleri, Faik Düldülebinenleri behemehal çağırmalıyız.

— Onlara gelinciye kadar daha tekliflileri var: Hayri Özkanlar, Raif Sütüpaklar, Niyazi Müradınaerenler...

— Raifleri geç; bayanın sıska, lokma gözlü ablası da kuyruklarına takılır.

— Niyazileri de geç. O ayı boğan enişte beylerile dümbelek suratlı karısı da damlayıverirse ortaya konanlardan hayır gör. Hepsini süpürdüler gitti.

— Ayıboğanın bugüne bugün üç dört yüz bin liralık herif olduğunu unutma.

— Milyoner çağırıp, etrafa caka satmak istedikten sonra cici annenin küçük damadı, mühendis Ahmet Batakkurutanı niye çağırmıyoruz?..

— Haydi onu da listeye dahil et!

— Daha ister. Zenginlerden, hatırlılardan kim var? «Birden sıçrar» Buldum : Doktor Bedri Candağıtan.

— Tuhafsın yahu, o sünepe nereden aklına geldi?

— Yokvaktile mahallende komşuymuş; yok Ethem Pertev eczanesinde pinekleyip durur, bir mecidiyeye hastanın ayağına kadara gidermiş. Şimdi o günleri karıştırma, Maçkadaki (Maçkapalas) kadar apartmanını gözünün önüne getir.

— Az kalsın Hayri Gülekboğazları unutacaktık.

— Ne? Ne dedin? Oynattın galiba? O düttürü leylâ, cicimin cicimi kızlarını başıma ekşiteceğim zahir. Hele benden gizli haber et, vallahi hepsini kapıdan kovarım.

— Alt tarafını sen bul öyleyse..

— O iki sarışın. Villi Friçi andıran kardeşlerin adları neydi? Çok kibar, centilmen gençlerdir.

— İşte gördün mü, o itleri de ben istemem.

— Hiç kıskanma; delikanlıların ikisi de nişanlı. Nişanlılarını beraber getirirler. Parmaklarında alyansları görmezsen eve kabul etme.

— Bu söze akar sular durur.

— Bu bayanların, bayların hepsi kesesi dolu, burnu kaf dağında kimseler. Çay servisini bizim dangalak Hafize kadın mı başaracak? Sonra fincanlar, tabaklar, peçeteler, likör kadehleri, bol bardakları birbirini tutmalı.

— Bilirsin a, (Beler) otelini işleten ahpabımdır. Takım taklavatı ondan isteriz, rabıtalı bir garson da gönderir.

— Bu kadar dökülüp saçıldıktan sonra biraz daha fazlasını gözden çıkararak akşam yemeği ile suvaremi versek yoksa? Daha fiyakalı olur, bizi çekemiyenler hırslarından çatlarlar.

— Suvare kuru gramofonla, radyo ile gitmez. Boyuna dans sökmez. Arada biraz sürprizler, eğlenceler bulunmalı.

— Bir icabına bakarım.

— Ardından işi baloya dökeriz.

— Ba ba balo mu?

— Bu kadar yüksek, seçme kişileri topladıktan, avuç dolusu para harcadıktan sonra niçin balo vermiyelim?

— Bu dapdaracık apartmanda nasıl olur yahu?

— Salondaki büfeyi, kontr büfeyi, masayı; holdeki çini sobayı, konsolu, port mantoyu; yatak odamızdaki karyolayı, lâvaboyu, aynalı dolabı muvakkaten kaldırırız, çatı katındaki çamaşırlığa taşırız!

— Bu dediklerin kaça mal olur biliyor musun karıcığım?

— Ne bileyim ben, sen söyle..

— Bugünkü para ile 100 lira da yetmez, 200 lira da; sen 300, 400 den haber ver..

— Deme Allahaşkına!

— Vallahi de, billâhi de...

— Daha dün, sinema çıkışında tramvay bekliyeceğim diye yağmurdan sırsıklam oldum da 100 kuruş verip bir taksiye atlıyamadım.

— Hem elimize geçen paranın yarısını harcıyacağız, hem de kimselere yaranamıyacağız.

— Öyle ya, yine arkamızdan bizi zeklenecekleri muhakkak...

—Yiyecekler, içecekler, eğlenecekler, sonra...

— Sonra da ağızlarını açıp gözlerini yumacaklar. Onlara sermaye lâzım. Artık ne görmemişliğimiz, ne özentiliğimiz, ne maskaralığımız. Bana kalırsa akşam yemeğinden, suvareden, balodan vazgeçelim.

— Yalnız bir çay veririz.

— Ona da lüzum yok. Masraf 300, 400 lirayı bulur demiyor muydun? Önümüz bahar; mevsimlik bir tayyörle bir pardesü yaptırıveririm değil mi kocacığım?

(Arkası S. 11 de)

AK'LA KARA

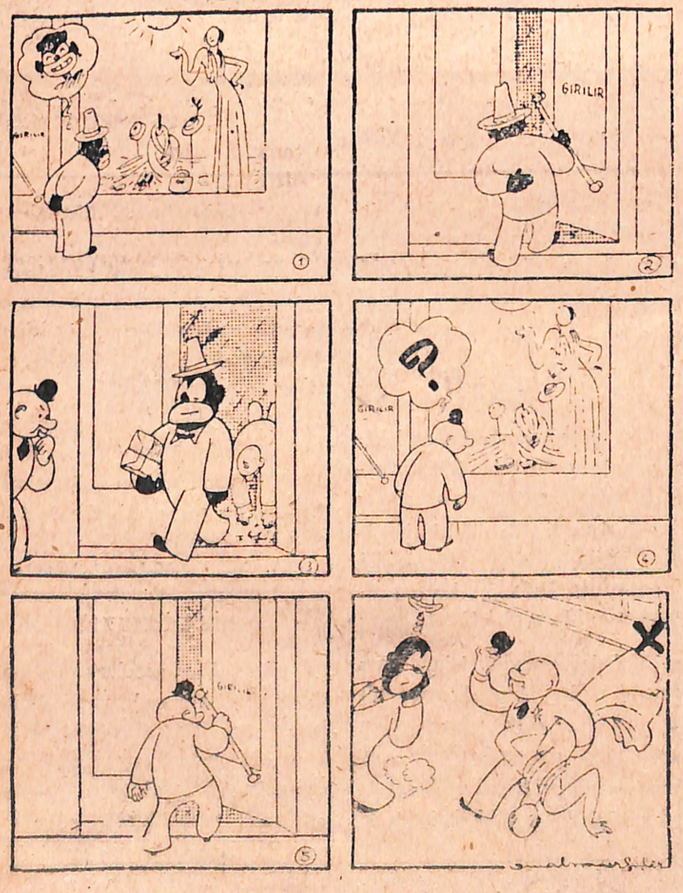

Sevgiliye hediye!..

ALDI AMATÖRLER BAKALIM NE DEDİ!

Timarhanede:

— Elimdekinin ne olduğunu bilirsen sana beş lira var!

— Bildim: Piyano!

— Oynanam.. Gördün!..

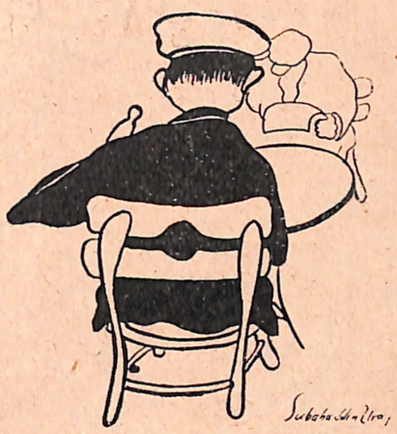

— Bir adam genç bir kadını sarhoş ettikten sonra yüz lirasını aşırmış!

— Yazık!.. Adamcağız masrafını çıkaramamış!

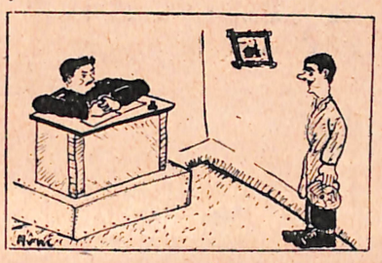

— Sen arkadaşına «deli, cimri, âyarsız..» diye hakaret etmişsin!

— Hâşa!.. Ben ona hakaret etmedim, tiyatrolarda oynıyan piyeslerin adlarını saydım!..

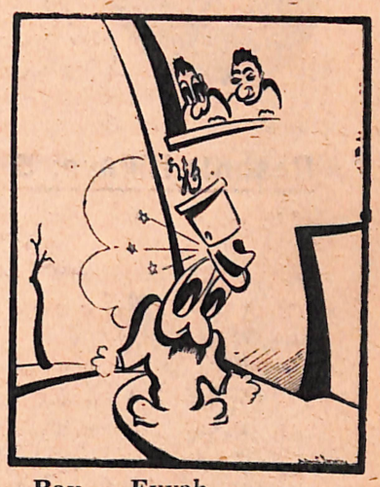

Bay — Eyvah...

Bayan — Merak etme, bir şey olmaz.. Evlidir!

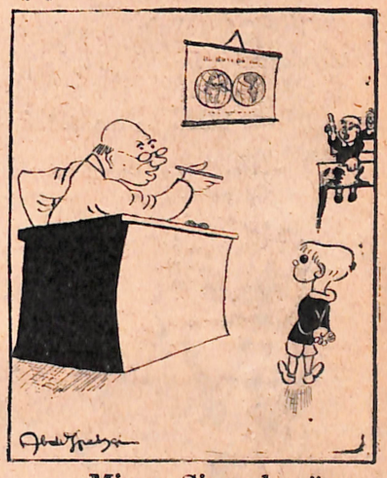

— Mimar Sinan bugün yaşasaydı yine büyük bir adam olur muydu?

— Tabiî!.. 355 yaşında olurdu!..

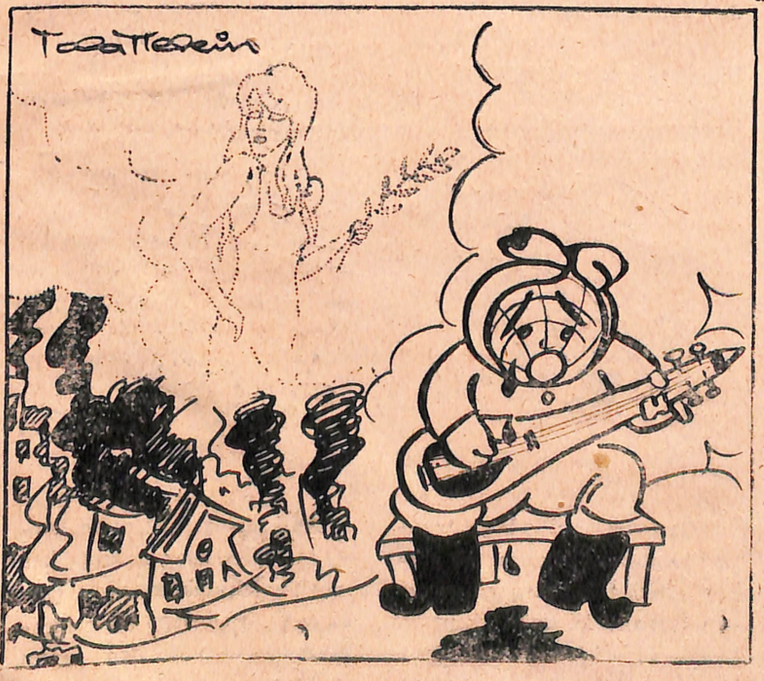

Dünya — «Yok bu cihan içinde senin aradığın dilber,
Bir peri suret görünmüş, bir hayal olmuş sana!»

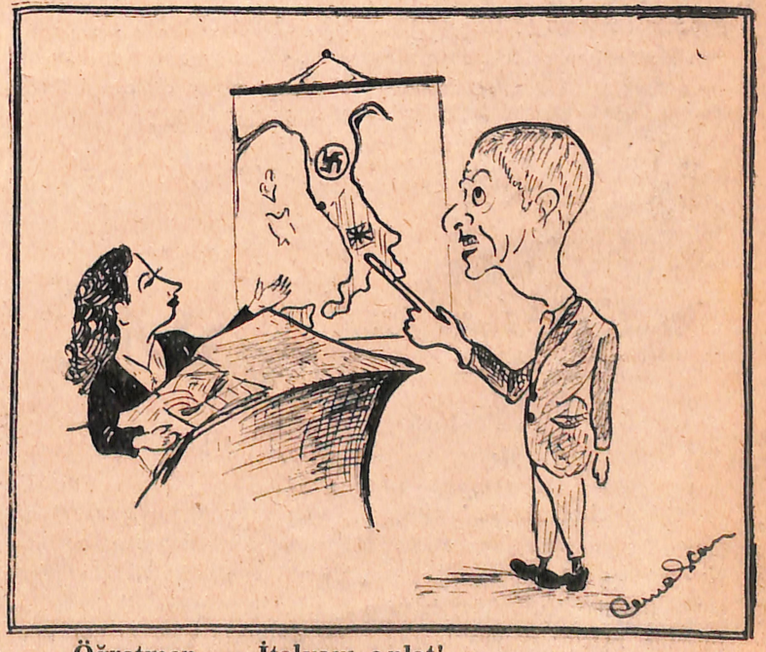

Öğretmen — İtalyayı anlat!

Talebe — Anlatamam efendim, ben yalnız İngiltereyi çalıştım!

SADIK KÖPEK

Resimli Hikâye: 5

Yazan : PATAVATSIZ
Çizen: Selma EMİROĞLU

Bay Çakaralmaz, köpeğinin büyük bir sadakatle fundalığa da geldiğini görünce selâmeti yine firarda buldu ve fundalıktan dışarı fırladı...

Tabiî, köpek de arkasından!.. Canını kurtarmıya çalışan bir adamla kuyruğu bombalı bir köpek arasındaki bu kır koşusu gerçekten pek heyecanlıydı!.

Çakaralmaz, bastığı yeri görmeden koşuyor ha koşuyordu... Önüne bir ağaç çıktı. Başka zaman merdivenlere güç çıkarken bu sefer bir maymun gibi ağacı tırmanmıya başladı...

Biraz nefes almak için ilk dallarda durdu. Etrafa bakındı. Köpek yoktu. Her halde izini kaybetmiş olacaktı... Terini kuruladı...

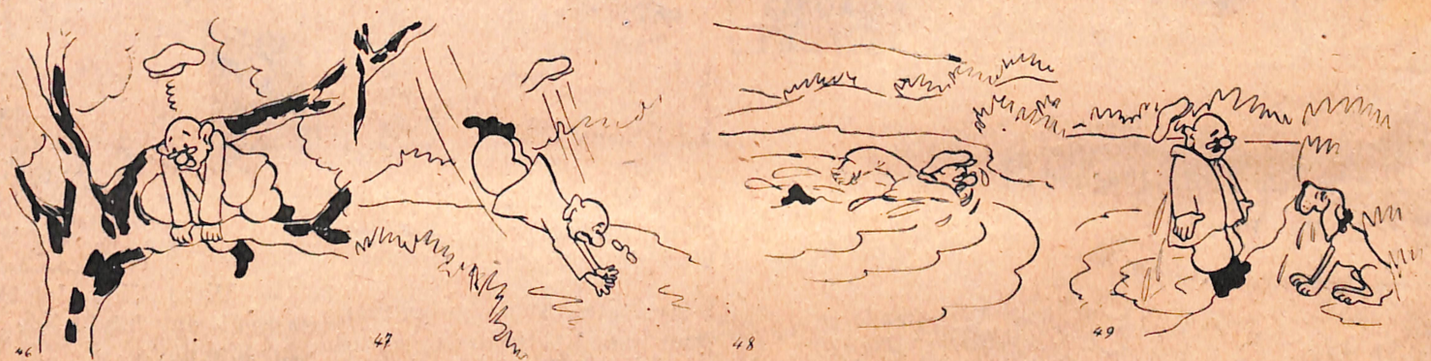

Tam bir sigara tellendireyim derken sadık köpeğinin kuyruğundaki bombayı tüttüre tüttüre ağacın altına geldiğini görmesin mi? Birden eli, ayağı kesildi.

Bir çift kanadı olup uçamadığına lânet ederek kaldırdı kendini, ağacın altından akan suya attı... «Yine peşimden gelirse hiç olmazsa suyun dibine batar..» diye düşünüyordu...

Geniş kulaçlarla suyun içinde çırpınmıya başladı. Bir defa karşı kıyıya varsa nasıl olsa tehlike atlatılmış olacaktı!.

Bir yüzme şampiyonu kadar ustalıkla yüzüyordu. Bu işin bir iyiliği olmuş, kendisinde koşma, yüzme gibi şimdiye kadar farkında olmadığı kabiliyetlerini meydana vurmuştu!..

Gel gelelim, aksilik karşısındaydı. Sudan çıkar çıkmaz Daltabanı karşısında bulmuştu!.. Köpek efendisinden daha kolay yüzmüş, karşıya geçmişti!..

Çakaralmaz, tekrar geriye dönmiye hazırlanırken müthiş bir patlama oldu. Nehrin suları minare boyu yükseldi, indi. Fakat Daltaban yine kıyıda, selâmetteydi...

Avcı «bu nasıl iş böyle?» diye Daltabana bakınca ne görsün?.. Meğer köpek suyu geçerken incecik kuyruğu koparak bomba ile beraber dibe gitmemiş mi?..

Bu kadar garip tesadüf karşısında Çakaralmaz, korkunç kararından dönmekten başka çare bulamadı. Ve her işi ecele bırakıp, sadakati yüzünden canını kurtaran köpeğini peşine taktı. eve döndü!

— Bitti —

(Devaynasından devam)

dınları arasında belli başlı bir hareket yapamadığından şikâyet ediyorlar. Kimi bayanların ipek çoraplarına, kimi fistanlarına takılmış...

O yazıları okuduktan sonra bugünkü lüksün ne demek olduğunu araştırmak mecburiyetini hissediyoruz. Zannımızca iki senedenberi lüks olmıyan hiç bir şey kalmamıştır. Hattâ insanların yaşaması dahi bir lüks olmuştur. Karadenizden kendiliklerinden gelip Boğaza giren çingene palamutlarından gayri, piyasada yiyecek, içecek ve giyecek namına ne varsa lükstür şimdi...

Bir erkek elbisesinin iki yüz liraya, bir fırak takımının altı yüz liraya ve bir gömleğin yirmi beş liraya çıktığı bu sıralarda erkeklerin dörder, beşer liralık kadın çoraplarına takılıp kalmalarına akıl erdirmek müşküldür.

Bizler beyaz peynirin, pirincin, hattâ meşe odununun dahi lüks olduğunu gördük. Kanunun bir tâbirinden istifade için herşeyi lüks yapan muhtekir, şimdi o kelimeyi kaldırmıştır, fakat fiyatları aynı derecede muhafaza etmeyi bilmiştir.

Alelâde lokantalarda bir öğün yemeğin üç lira ettiği bir zamanda, evinden dışarda yemek yiyen her erkeğin lüks yaptığını kabul etmek gerektir.

Yaz geliyor, bazı muharrirlerin çok göz diktikleri ipek kadın çoraplar havalar ısınmıya başlayınca ortadan kalkar sanırız. Her halde bayanlarımız bu yaz da geçenki gibi baldırı çıplak dolaşmıya razı olacaklardır.

Harpten evvel kadın, lüks eşyasının çoğunu Fransadan çekerdi ve senelik ithalât hayli iri bir yekûna varırdı. Şimdiki kadın eşyasının çoğunu yerli fabrikalar yapıyorlar. Dahili mamulâtı kullanmak lüks değil, yerli ticaretin kökleşmesine, paranın piyasada devir daim yapmasına, dolayısile ekonomimize bir hizmettir. Sümer Bank blânçosunda görülen otuz milyonluk kârda kadınlarımızın yüksek hisseleri olduğunu düşünüp, onları ayıplıyacağımıza taktir etmemiz icabeder.

Bizce bugünkü şartlar içinde yaşamak bizatihi bir lüks olmuştur. Bunun için lüks diye bayanlarımızın bacaklarına ardılmamalıyız.

AMCABEY

(S. 8 den devam)

«Hafize kadın bir mektupla odaya girer. Bayan zarftakini okur:

— Raif Sütüpaklardan. Yarın değil öbür gün karısının isim günü imiş, bizi yemeğe çağırıyorlar.

— Gidecek miyiz?

— Niçin gitmiyelim, mis gibi gideriz. Hiç değilse akşamın yemeği ertesi güne kalır. O öğünden artacak para ile kendime bir rujla oje alırım..

Sermet Muhtar ALUS

— Bu güzellik soyundan mı?

— Hayır, «KANZUK» tuvalet müstahzaratını kullanmaktan!

BULMACA

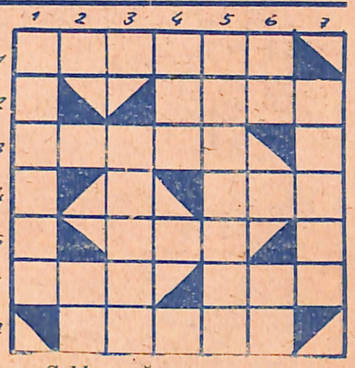

Soldan sağa:

1 — Arnavutların çok sevdikleri söylenir!

2 — Kaygı.

3 — Umumileştirmek.

4 — Yemin.

5 — Çok su götürür!

6 — Göl — zemin.

7 — Yemek kabı.

Yukarıdan aşağı.

1 — Amerikada tükenmiye yüz tutan bir cevher!

2 — Bir hayvan.

3 — Cahillerin boyunlarında taşıdıkları.

4 — Gelecek.

5 — İstanbul semtlerinden biri.

6 — İskambil oyununda bir isim — ilâve.

7 — Büyük annelerin pek uğradıkları bir satıcı!

T. İŞ BANKASI

Küçük Cari Hesaplar

1944 İKRAMİYE PLÂNI

KEŞİDELER : 28 sonkânun, 2 Mayıs, 25 Ağustos, 1 sonteşrin tarihlerinde yapılır.

1944 İKRAMİYELERİ :

1	adet	ARSA (Ankara'da Kavaklıdere 1024 M² İmar ada No. 254 Parsel No. 3)		
1	»	2000	Liralık =	2000. —Lira
3	»	1000	» =	3000. — »
4	»	500	» =	2000. — »
10	»	200	» =	2000. — »
10	»	100	» =	1000. — »
100	»	50	» =	5000. — »
150	»	25	» =	3750. — »
300	»	10	» =	3000. — »

Türkiye İş Bankasına para yatırmakla yalnız para biriktirmiş ve faiz almış olmaz, aynı zamanda talihinizi de denemiş olursunuz.

Sahibi : Sermet Muhtar ALUS
Neşriyat Müdürü: OSMAN N.
Cumhuriyet Matbaası İstanbul 1944

Amcabey

SİYASÎ
MİZAH
MECMUASI

SAYI : 69

— Bu gece bütün erkekler peşinde dolaşacaklar!..
— Ne biliyorsun kız?..
— Saçlarına briyantin yerine zeytinyağı sürüyorum!..